A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2024. október 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Az Európai Unió saját forrásai – Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme – 1303/2013/EU rendelet – A 2. cikk 36. pontja – A »szabálytalanság« fogalma – A 143. cikk (2) bekezdése – Az uniós költségvetésre rótt indokolatlan költséggel okozott kár – Az alkalmazandó pénzügyi korrekció rátájának meghatározása – Átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázat – Az arányosság elve”

A C-175/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovó-i közigazgatási bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2023. március 8-án érkezett, 2023. március 21-i határozatával terjesztett elő

az **Obshtina Svishtov**

és

a **Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014–2020**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: N. Piçarra tanácselnök (előadó), N. Jääskinen és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: T. Ćapeta,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az észt kormány képviseletében M. Kriisa, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében D. Drambozova és J. Hradil, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 320. o.; helyesbítések: HL 2016. L 200., 140. o.; HL 2017. L 20., 4. o.; HL 2019. L 30., 121. o.; HL 2019. L 30., 2. o.) 2. cikke 36. pontjának és 143. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az Obshtina Svishtov (Szvistov önkormányzata, Bulgária) és a rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh 2014–2020” (a „Fejlődő régiók” 2014–2020 operatív program irányító hatósága; a továbbiakban: irányító hatóság) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amellyel az irányító hatóság pénzügyi korrekciót alkalmazott ezen önkormányzattal szemben az ajánlattevő kijelölésére vonatkozó szabályoknak egy közbeszerzési szerződés odaítélése során történő megsértése miatt.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 1303/2013 rendelet

3 Az 1303/2013 rendelet (120) preambulumbekezdése értelmében „[a] tagállamok számára a megfelelő jogbiztonság biztosítása érdekében meg kell határozni a tagállamok és a[z Európai] Bizottság által az alapok és az […] Alapok kapcsán elvégzendő pénzügyi korrekciókra vonatkozó konkrét rendelkezéseket és eljárásokat, szem előtt tartva az arányosság elvét”.

4 E rendelet „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a 36. és 37. pontjában a következőképpen rendelkezik:

„Ezen rendelet alkalmazásában:

36. »szabálytalanság«: az uniós jog vagy az annak alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jog valamely rendelkezésének egy, az […] Alapok megvalósításában részt vevő gazdasági szereplő cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértése, ami az Unió költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sérti vagy sértheti;

37. »gazdasági szereplő«: az […] Alapokból nyújtott támogatás felhasználásában részt vevő természetes vagy jogi személy vagy egyéb szervezet, a hatósági jogkörét gyakorló tagállam kivételével”.

5 Az említett rendelet „A tagállamok által végrehajtott pénzügyi korrekciók” című 143. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Elsődlegesen a tagállamok feladata a szabálytalanságok kivizsgálása és a szükséges pénzügyi korrekciók elvégzése, valamint a visszatérítések kezdeményezése. Rendszerszintű szabálytalanság esetén a tagállam minden potenciálisan érintett műveletre kiterjeszti a vizsgálatát.

(2) A tagállamok elvégzik a műveletek vagy az operatív programok esetében feltárt egyedi vagy az egész rendszert érintő szabálytalanságokkal kapcsolatban szükséges pénzügyi korrekciókat. A pénzügyi korrekciók a művelet vagy az operatív program számára közpénzből nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetését jelentik. A tagállam figyelembe veszi a szabálytalanságok jellegét és súlyosságát, valamint az alapokat vagy az […] alapot ért pénzügyi veszteséget, és arányos korrekciót alkalmaz. […]”

6 Ugyanezen rendeletnek „A pénzügyi korrekciók feltételei” című 144. cikke az (1) és (2) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) A Bizottság valamely operatív programhoz nyújtott uniós hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetésével, […] végrehajtási jogi aktusok révén pénzügyi korrekciókat hajt végre, amennyiben – a szükséges vizsgálatokat követően – a következőket állapítja meg:

[…]

b) a tagállam az e bekezdés szerinti korrekciós eljárás megindítását megelőzően nem teljesítette a 143. cikkben foglalt kötelezettségeit;

[…]

A Bizottság pénzügyi korrekcióit az azonosított szabálytalanságok egyedi esetei alapján határozza meg, és figyelembe veszi, hogy az adott szabálytalanság az egész rendszert érinti-e. Abban az esetben, ha nem lehetséges pontosan megállapítani az […] Alapok terhére szabálytalanul elszámolt kiadás összegét, a Bizottság százalékban meghatározott átalányalapú vagy extrapolált pénzügyi korrekciót alkalmaz.

(2) A Bizottság az (1) bekezdés szerinti korrekcióról szóló határozata során tiszteletben tartja az arányosság elvét azáltal, hogy figyelembe veszi a szabálytalanság jellegét és súlyosságát, valamint az érintett operatív program irányítási és kontrollrendszerében feltárt hiányosságok nagyságát és pénzügyi hatásait.”

A Bizottság 2019. évi iránymutatása

7 Az Unió által finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén végrehajtandó pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatások meghatározásáról szóló, 2019. május 14-i C(2019) 3452 final bizottsági határozat (a továbbiakban: 2019. évi bizottsági iránymutatás) „az arányos korrekciós ráta meghatározása során figyelembe veendő kritériumok” című 1.4. pontja értelmében „ha a szabálytalanság jellegéből adódóan nem lehet

pontosan számszerűsíteni a pénzügyi hatást, de a szabálytalanság mint olyan hatással lehet a költségvetésre, a Bizottság három kritérium, nevezetesen a szabálytalanságok jellege és súlyossága […], valamint az alapokat emiatt ért pénzügyi veszteség figyelembevételével is kiszámíthatja az alkalmazandó korrekció összegét. Ez azt jelenti, hogy az ezen iránymutatás 2. szakaszában foglalt átalányráta-táblázat alapján végzett pénzügyi korrekcióknak (5%, 10%, 25% és 100%) tiszteletben kell tartaniuk az arányosság elvét. Ez nem érinti azt, hogy az alkalmazandó korrekció végső összegének kiszámítása során figyelembe kell venni a megállapított szabálytalanság valamennyi jellemzőjét az átalányráta megállapításához alapul vett tényezők tekintetében […]". [nem hivatalos fordítás]

A bolgár jog

8 A Zakon za upravlenie na sredstvata ot evropeyskite fondove pri spodeleno upravlenie (az európai strukturális és beruházási alapokból származó pénzeszközök kezeléséről szóló törvény, a DV 2015. december 22-i 101. száma, módosított cím – a DV 2022. július 1-jei 51. száma) alapeljárásra alkalmazandó változata (a DV 2020. június 9-i 52. száma; a továbbiakban: ZUSEFSU) 70. cikke (1) bekezdésének 9. pontja értelmében: „[a]z [európai strukturális és beruházási alapokból] származó pénzügyi támogatás teljes egészében vagy részben megszüntethető pénzügyi korrekció útján a negyedik fejezetben foglalt, a nyertes ajánlattevő kijelölésére vonatkozó szabályok megsértésének minősülő szabálytalanság miatt, amelyet a kedvezményezett olyan cselekménnyel vagy mulasztással követ el, amely kárt okoz vagy okozhat az [európai strukturális és beruházási alapok] forrásainak". A ZUSEFSU 70. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z (1) bekezdés 9. pontja szerinti pénzügyi korrekciót eredményező szabálytalanságokat a minisztertanács normatív jogi aktusa határozza meg".

9 A Naredba za posochvane na nerednosti, predstavlyavashti osnovania za izvarshvane na finansovi korektsii, i protsentnite pokazateli za opredelyane razmera na finansovite korektsii po reda na Zakona za upravlenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (a pénzügyi korrekció alkalmazását megalapozó szabálytalanságok megállapításáról, és a pénzügyi korrekció összegének az európai uniós alapokból származó, megosztott irányítás alá tartozó pénzeszközök kezeléséről szóló törvény szerinti eljárásban történő meghatározására szolgáló százalékos mutatókról szóló rendelet, a DV 2017. március 31-i 27. száma; a továbbiakban: rendelet) alapeljárásban alkalmazandó változata 1. cikkének (1) bekezdése meghatározza „a szerződő fél kijelölésére vonatkozó, a [ZUSEFSU] negyedik fejezete szerinti szabályok megsértésében álló szabálytalanságok eseteit, amelyek a kedvezményezett olyan cselekményéből vagy mulasztásából erednek, amely kárt okoz vagy okozhat az európai strukturális és beruházási alapok forrásainak […] és amely a [ZUSEFSU] 70. cikke (1) bekezdésének 9. pontja szerinti pénzügyi korrekció alapjául szolgál".

10 A rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében az 1. cikk 1. pontjában szereplő szabálytalanságokat és a rájuk alkalmazandó pénzügyi korrekciós rátákat e rendelet 1. melléklete tartalmazza, ideértve azokat is, amelyeket a közbeszerzésekről szóló törvény hatálybalépése előtt követtek el.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

11 Az irányító hatósággal kötött megállapodás értelmében Szvistov önkormányzata támogatásban részesült a „Fejlődő régiók" 2014–2020 operatív program keretében egy részben az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) finanszírozott projektre vonatkozóan.

12 E projekt megvalósítása érdekében Szvistov önkormányzata a nemzeti közbeszerzési törvény alapján ajánlatkérőként eljárva két tételre vonatkozóan nyílt közbeszerzési eljárást indított. Ezen eljárás végén két szerződést írtak alá a két gazdasági szereplővel, amelyek közül mindkettő egy-egy tétel nyertes ajánlattevője volt.

13 Egy bejelentés alapján végzett ellenőrzés során az irányító hatóság az említett eljárást érintő szabálytalanságot állapított meg. Ennek következtében a 2022. február 18-i határozatával e hatóság pénzügyi korrekciót alkalmazott az önkormányzattal szemben, amely az odaítélt támogatás összegének 10%-át tette ki.

14 Az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovo-i közigazgatási bíróság, Bulgária), amelyhez Szvistovi önkormányzata keresetet nyújtott be, megsemmisítette e határozatot azzal az indokkal, hogy a nemzeti közbeszerzési törvény egyetlen rendelkezését sem sértették meg, így az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződés odaítélési eljárása nem volt szabálytalan.

15 Az irányító hatóság felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben a Varhoven administrativen sadhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Bulgária), amely az említett ítélet hatályon kívül helyezése nélkül megállapította, hogy a vitatott tények más jellegű szabálytalanságnak minősülnek, amely a rendelet 1. mellékletében foglalt rendelkezések be nem tartásából ered, és amelyre eltérő pénzügyi korrekciós ráta vonatkozik.

16 Egy újabb bejelentést követően az irányító hatóság újból ellenőrizte a projekt irányítását, amelynek eredményeként a közbeszerzési szabályok megsértéséből eredő szabálytalanságot állapított meg. A 2022. november 14-i határozatával Szvistov önkormányzattal szemben a gazdasági szereplőkkel kötött két szerződés elszámolható költségeinek 5%-át kitevő pénzügyi korrekciót alkalmazott.

17 Az önkormányzat keresetet indított e határozattal szemben a kérdést előterjesztő bíróság, az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovo-i közigazgatási bíróság) előtt.

18 E bíróság rámutat, hogy az irányító hatóság anélkül állapította meg a rendelet 1. melléklete értelmében vett szabálytalanság fennállását, hogy megvizsgálta volna, hogy az uniós költségvetést érte-e vagy érhette-e veszteség, és anélkül hogy az e mellékletben előírt pénzügyi korrekció megfelelő rátájának alkalmazásával figyelembe vette volna a szóban forgó jogsértés súlyosságát.

19 A kérdést előterjesztő bíróság szerint, bár a ZUSEFSU 70. cikke (1) bekezdésének 9. pontja a szabálytalanság fogalmának meghatározását illetően megfelel az 1303/2013 rendelet 2. cikke 36. pontjának, azonban a ZUSEFSU 70. cikkének (2) bekezdése és a rendelet 2. cikke „valójában egy megdönthetetlen vélelmet állít fel, amely szerint a nemzeti jognak (köztük a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályoknak) a[z e rendeletben] felsorolt megsértései *a priori* [az e rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett] szabálytalanságoknak minősülnek, ami magában foglalja az e jogsértések elkövetésével összefüggő tényleges vagy valószínű kár vélelmét, valamint a jogsértés és a kár vagy a kár veszélye közötti okozati összefüggés vélelmét is”.

20 Mivel e bíróság szerint az alkalmazandó nemzeti szabályozás arra kötelezi az irányító hatóságot, hogy a fizetendő pénzügyi korrekció összegét kizárólag a fent említett mellékletben foglalt átalányráta alapján állapítsa meg, e bíróságban felmerül a kérdés, hogy az ilyen szabályozás teljes mértékben biztosítja-e az 1303/2013 rendelet 143. cikkének (2) bekezdéséből következő arányosság elvének alkalmazását.

21 E körülmények között az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovó-i közigazgatási bíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az [1303/2013] rendelet 2. cikke 36. pontjának és 143. cikke (2) bekezdésének logikai és teleológiai értelmezésére tekintettel összeegyeztethető-e [az uniós joggal] az olyan nemzeti szabályozás, mint a […] rendelet 2. cikke (1) és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett […] ZUSEFSU 70. cikkének (2) bekezdése, amely mindig szabálytalanságot feltételez a közbeszerzések odaítélésére vonatkozó, normatív jegyzékbe sorolt szabályok megsértése esetén?

2) Tekintettel arra, hogy egy közbeszerzés területén hatályos szabály minden egyes konkrét és egyedi megsértését egyedi elbírálás alá kell vonni, megfelel-e a […] rendelet 2. cikke (1) és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett ZUSEFSU 70. cikkének (2) bekezdésében foglalt nemzeti szabályozás az […] [1303/2013] rendelet 143. cikke (2) bekezdése [harmadik] mondatában foglalt arányosság elvének?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

22 Együttesen vizsgálandó két kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 1303/2013 rendelet 143. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok bármely megsértése az e rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett „szabálytalanságnak” minősül, amely automatikusan olyan pénzügyi korrekció alkalmazását vonja maga után, amelynek összegét egy előre megállapított átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázat alapján határozzák meg.

23 Elsősorban, a „szabálytalanság” fogalmát az 1303/2013 rendelet 2. cikkének 36. pontja úgy határozza meg, mint egy uniós jogi rendelkezésnek vagy az annak alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jogi rendelkezésnek egy gazdasági szereplő cselekményéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértését, amely az Unió általános költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sérti vagy sértheti. Az ilyen szabálytalanság fennállása tehát három feltétel együttes megvalósulását feltételezi, vagyis az alkalmazandó jog megsértését, azt, hogy e jogsértést valamely gazdasági szereplő cselekménye vagy mulasztása okozza, és az uniós költségvetésnek okozott tényleges vagy potenciális kárt (lásd analógia útján: 2020. október 1-jei Elme Messer Metalurgs ítélet, C-743/18, EU:C:2020:767, 50. és 51. pont; 2023. június 8-i ANAS-ítélet, C-545/21, EU:C:2023:451, 27. és 29. pont).

24 Az első feltétel nemcsak maguknak az uniós jogi rendelkezéseknek a megsértésére vonatkozik, hanem a nemzeti jog azon rendelkezéseinek megsértésére is, amelyek az uniós strukturális alapok által támogatott műveletekre alkalmazandóak, és ily módon hozzájárulnak az ezen alapokból finanszírozott projektek irányítására vonatkozó uniós jog végrehajtásának biztosításához (2020. október 1-jei Elme Messer Metalurgs ítélet, C-743/18, EU:C:2020:767, 52. pont; 2023. június 8-i ANAS-ítélet, C-545/21, EU:C:2023:451, 30. pont).

25 Ami a második feltételt illeti, vagyis azt, hogy a szóban forgó szabálytalanságot valamely gazdasági szereplő cselekménye vagy mulasztása okozza, az 1303/2013 rendelet 2. cikkének 37. pontjának meghatározása szerint a „gazdasági szereplő” az alapok felhasználásában részt vevő természetes vagy jogi személy vagy egyéb szervezet, a hatósági jogkörét gyakorló tagállamok kivételével.

26 A harmadik feltétel azt követeli meg, hogy az alkalmazandó jog gazdasági szereplő általi megsértése az Unió általános költségvetését „sértse vagy sérthesse”. Magából e rendelet 2. cikke 36. pontjának szövegéből, különösen a „sértheti” kifejezésből következik, hogy noha az e rendelkezés értelmében vett „szabálytalanság” nem követeli meg az uniós költségvetésre gyakorolt konkrét pénzügyi hatás bizonyítását, az alkalmazandó szabályok megsértése „szabálytalanságnak” minősül, ha nem zárható ki, hogy e jogsértés hatással lehetett az érintett alap költségvetésére (2017. december 6-i Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere ítélet, C-408/16, EU:C:2017:940, 60. és 61. pont; 2023. június 8-i ANAS-ítélet, C-545/21, EU:C:2023:451, 38. pont).

27 A fentiekből következően kizárólag az olyan jogsértés minősíthető az 1303/2013 rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett „szabálytalanságnak”, amely az Unió költségvetését „sérti vagy sértheti”. Következésképpen e rendelkezéssel ellentétes, hogy az uniós jog vagy az uniós strukturális alapok által támogatott műveletekre alkalmazandó nemzeti jog bármely megsértése automatikusan úgy minősüljön, mint amely az uniós költségvetést sérti, vagy mint amely minden esetben alkalmas arra, hogy e költségvetést sértse, függetlenül attól, hogy az ilyen jogsértés milyen hatással van a költségvetésre.

28 Másodsorban, ami a pénzügyi korrekció összegének meghatározását illeti, az 1303/2013 rendelet 143. cikkének (1) és (2) bekezdéséből kitűnik, hogy elsődlegesen a tagállamok feladata az egyedi vagy az egész rendszert érintő szabálytalanságok kivizsgálása, valamint a műveletek vagy az operatív programok esetében feltárt szabálytalanságokkal kapcsolatban a pénzügyi korrekciók elvégzése. E korrekciók az operatív program számára közpénzből nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetését jelentik, a szabálytalanságok jellegére, súlyosságára, valamint az érintett alapot emiatt ért pénzügyi veszteségre vonatkozó kritériumok alapján.

29 Egyébiránt az 1303/2013 rendelet 144. cikkének (1) és (2) bekezdéséből az következik, hogy ha a Bizottság megállapítja, hogy valamely tagállam nem teljesítette az e rendelet 143. cikkéből eredő kötelezettségeit, pénzügyi korrekciókat kell alkalmaznia, és részben vagy egészben meg kell szüntetnie a szóban forgó operatív programhoz nyújtott uniós hozzájárulást, az azonosított szabálytalanságok egyedi esetei alapján, és annak figyelembevétele mellett, hogy az adott szabálytalanság az egész rendszert érinti-e. Abban az esetben, ha nem lehetséges pontosan megállapítani az alapok terhére szabálytalanul elszámolt kiadás összegét, a Bizottság százalékban meghatározott átalányalapú vagy extrapolált pénzügyi korrekciót alkalmaz, és ennek során tiszteletben tartja az arányosság elvét azáltal, hogy figyelembe veszi a szabálytalanság jellegét és súlyosságát. E célból a Bizottság az említett rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében „szabálytalanságnak” minősítendő uniós vagy nemzeti jogsértésekre alkalmazható átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázatot hozhat létre.

30 Az 1303/2013 rendelet (120) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 143. cikke alapján a tagállamok is létrehozhatnak ilyen átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázatot annak érdekében, hogy „az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett” jogbiztonságot teremtsenek.

31 Az átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázat alapján végzett pénzügyi korrekciókra alkalmazandó kritériumok pontos meghatározása érdekében a tagállamok figyelembe vehetnek egy olyan dokumentumot, mint a 2019. évi bizottsági iránymutatás, még akkor is, ha az nem kötelező rájuk nézve. Ezen iránymutatás 1.1. pontjában az az ajánlás szerepel, hogy a tagállamok hatóságai „az ezen iránymutatásban megállapított kritériumokat és pénzügyi korrekciós rátákat alkalmazzák a saját szervezeti egységeik által feltárt szabálytalanságok korrekciója során” (lásd analógia útján: 2023. június 8-i ANAS-ítélet, C-545/21, EU:C:2023:451, 45. pont).

32 Az említett iránymutatások 1.4. pontjából azonban kitűnik, hogy ha nem lehet pontosan számszerűsíteni az érintett közbeszerzésre gyakorolt pénzügyi hatást, az 1303/2013 rendelet 144. cikkének (1) bekezdésében előírt, 5%-os, 10%-os, 25%-os vagy 100%-os pénzügyi korrekciós átalányráta alkalmazása során mindazonáltal figyelembe kell venni a feltárt szabálytalanság jellegét és súlyosságát, valamint az alapot ért pénzügyi veszteséget, hogy e ráta alkalmazása megfeleljen az arányosság elvének (lásd analógia útján: 2023. június 8-i ANAS-ítélet, C-545/21, EU:C:2023:451, 46. pont).

33 Ezenkívül, noha a Bizottság és a tagállamok alapul vehetnek átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázatot, tény, hogy az alkalmazandó korrekció végső összegének meghatározása szükségszerűen egyedi és részletes vizsgálatot igényel, amely figyelembe veszi az összes olyan sajátosságot, amely a megállapított szabálytalanságot az e táblázat létrehozása során figyelembe vett tényezőkkel kapcsolatban jellemzi, és amely jelentősebb vagy éppen ellenkezőleg, mérsékeltebb korrekció alkalmazását indokolhatja (lásd ebben az értelemben: 2016. július 14-i Wrocław – Miasto na prawach powiatu ítélet, C-406/14, EU:C:2016:562, 48. és 49. pont).

34 A fentiekből következik, hogy a pénzügyi korrekció összegét főszabály szerint nem lehet automatikusan, kizárólag az átalánykorrekciós ráták előre meghatározott táblázata alapján meghatározni.

35 Harmadsorban, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás alkalmazása a gyakorlatban azt jelenti, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok bármilyen megsértése az 1303/2013 rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett „szabálytalanságnak” minősül, amelyet előre megállapított átalánykorrekció automatikus alkalmazásával kell szankcionálni, emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti jog uniós joggal összhangban történő értelmezésének elve megköveteli, hogy a nemzeti bíróságok a belső jog egészét figyelembe véve alkalmazzák az e jog által elismert értelmezési módszereket annak érdekében, hogy biztosítsák az uniós jog teljes érvényesülését, és az e jog által követett célnak megfelelő megoldást találjanak (lásd ebben az értelemben: 2012. január 24-i Dominguez ítélet, C-282/10, EU:C:2012:33, 27. pont; 2015. november 11-i Klausner Holz Niedersachsen ítélet, C-505/14, EU:C:2015:742, 34. pont).

36 Nem tekinthető megalapozottnak valamely nemzeti bíróság azon álláspontja, hogy pusztán azon okból nem képes a nemzeti jog valamely rendelkezését az uniós joggal összhangban értelmezni, hogy e rendelkezést következetesen az uniós joggal összeegyeztethetetlen módon értelmezték, vagy hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok azt ilyen módon alkalmazzák (lásd ebben az értelemben: 2016. április 19-i DI ítélet, C-441/14, EU:C:2016:278, 34. pont; 2020. március 4-i Telecom Italia ítélet, C-34/19, EU:C:2020:148, 61. pont).

37 A nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének kötelezettségét azonban korlátozzák az általános jogelvek, köztük a jogbiztonság elve, és az nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául (lásd különösen: 2014. január 14-i Association de médiation sociale ítélet, C-176/12, EU:C:2014:2, 39. pont; 2021. január 21-i Whiteland Import Export ítélet, C-308/19, EU:C:2021:47, 62. pont).

38 Így a kérdést előterjesztő bíróság feladata egyrészt annak vizsgálata, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás ténylegesen értelmezhető-e úgy, hogy kizárólag az uniós jog vagy a nemzeti jog olyan megsértése minősíthető az 1303/2013 rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett szabálytalanságnak, amely kárt okoz vagy kárt okozhat az uniós költségvetésnek.

Másrészt e bíróság feladata annak meghatározása, hogy e szabályozás lehetővé teszi-e többek között a szabálytalanság jellegének és súlyosságának figyelembevételét, valamint az e rendelet 143. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „arányos korrekció” alkalmazását.

39 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy abban az esetben, ha a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezése nem lehetséges, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt együttműködés elvének megfelelően minden hatáskörében eljáró nemzeti bíróság köteles mellőzni a nemzeti jog azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek ellentétesek a közvetlenül alkalmazandó uniós joggal, például egy rendelet rendelkezéseivel, és ezáltal védeni az e jog által a magánszemélyeknek biztosított jogokat (lásd ebben az értelemben: 2010. szeptember 8-i Winner Wetten ítélet, C-409/06, EU:C:2010:503, 55. pont; 2021. január 21-i Whiteland Import Export ítélet, C-308/19, EU:C:2021:47, 31. és 63. pont).

40 A fenti indokokra tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az 1303/2013 rendelet 143. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok bármely megsértése az e rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett „szabálytalanságnak” minősül, amely automatikusan olyan pénzügyi korrekció alkalmazását vonja maga után, amelynek összegét egy előre megállapított átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázat alapján határozzák meg.

A költségekről

41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 143. cikkének (2) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

ezzel a rendelkezéssel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok bármely megsértése az e rendelet 2. cikkének 36. pontja értelmében vett „szabálytalanságnak” minősül, amely automatikusan olyan pénzügyi korrekció alkalmazását vonja maga után, amelynek összegét egy előre megállapított átalánykorrekciós rátákat tartalmazó táblázat alapján határozzák meg.

Aláírások